

NORDRE FOLLO BRANNVESEN IKS

Administrasjon

Politi og beredskapsdepartementet
Rednings- og beredskapsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Vår dato:
13.02.2014

Vår ref:
240/14

Sak. nr.
14/8-12

A. nr
/M80/

Deres dato:
13.12.2013

Deres ref.
13/7865-VB

Vår saksbehandler
Dag Christian Holte
Telefon: 64 85 10 01
Epost: dag@follobrannvesen.no

HØRINGSSVAR - BRANNSTUDIEN

Innledning

Det vises til deres høringsbrev 13/7865-VB vedrørende «Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk» med tilhørende dokumenter.

Styret i Nordre Follo brannvesen IKS er enig i mange av momentene som belyses i brannstudien. Det er viktig å utvikle gode og robuste brann- og redningstjenester som ivaretar innbyggernes behov for trygghet og sikkerhet. Vi har i mer enn 20 år samarbeidet om en felles interkommunalt brannvesen og har gode erfaringer å vise til. Selskapet har styrket sin fagkompetanse med personell blant annet fra bachelor og mastergradsnivå. Erfaringene tilsier også at det er lettere å rekruttere og beholde kompetansen i større brannvesen, men dette er nødvendigvis ikke riktig i alle sammenhenger. Nordre Follo brannvesen har rekruttert ansatte blant annet fra Oslo brann- og redningsetat som har et stort kompetanse miljø.

Brannvesenet har jobbet med å styrke håndteringsevnen på store og krevende hendelser gjennom et samarbeid med 2 andre interkommunale brannvesen på overordnet ledelse (192 000 innbyggere) og felles avtaler om ELS.

Det er nedsatt et arbeid for å vurdere en ytterligere utvidelse av samarbeidet med 11 kommuner i Follo og Mosseregionen fra 1/1-2015. Det nye brannvesenet er ventet å dekke et innbyggertall på 192 000 og som sannsynligvis vil øke til ca 300 000 de neste 20 årene. Hensikten med utvidelsen er å styrke brannvesenets støttefunksjoner, robusthet/håndteringsevne, samt det brannforebyggende arbeidet. Dette er i tråd med konklusjonen i brannstudien, men følger ikke den fylkesvise inndelingen.

Vi har ikke fokusert på manglene i brannstudien, da det avgjørende er å organisere et brann- og redningsvesen som en lærende kunnskapsdrevet organisasjon. Målet må være en organisasjon som kan utvikle seg og tilpasse seg de endringene og utfordringene som skjer i lokalsamfunnet og i samarbeid med kommunene. En slik organisasjon bør ha forutsetningene til å løse eventuelle mangler som ikke omfattes av brannstudien.

Av rapporten ser vi at det er behov for å reorganisere brann- og redningstjenesten i Norge.

VURDERING

Brannstudien har vurdert 3 alternative modeller for organisering av brann- og redningstjenesten i Norge. Det pekes på en rekke fordeler og ulemper mellom de tre alternativene. Argumentasjonen som benyttes i rapporten viser at det i hovedtrekk er små forskjeller mellom alternativ 1 og 2. Alternativ 3 er vurdert som lite formålstjenlig etter de kriteriene som er vurdert av arbeidsgruppen.

SAMFUNNSØKONOMISK ANALYSE

Det er foretatt en samfunnsøkonomisk analyse som viser at det er mindre samfunnsøkonomiske gevinster ved å samle brann- og redningstjenesten etter alternativ 1 "Organisering etter fylker". Det pekes på varierende befolkningstetthet, forskjellige utfordringer og varierende risiko i ulike deler av fylkene. Den største samfunnsøkonomiske gevinsten ligger i alternativ 2 "Regionalisering av brann- og redningstjenesten". Varierende risiko, ulik befolkningstetthet og forskjellige utfordringer er momenter som er gjeldende mellom kommunene i Akershus fylke. Oslo kommune deler fylke i tre ulike deler "Asker og Bærum, Romerike og Follo" som gjør at kommunene har en geografisk avstand med tanke på en naturlig brannsamarbeidsarena. Oslo kommune som hovedstad har flere utfordringer og risikomomenter som ikke finnes i de omkringliggende kommunene. Det er mange store og komplekse bygninger/bygårder, større fare for terrorhandlinger og CBRNE (kjemisk, biologisk, radioaktiv, nukleær og eksplosive stoffer) hendelser m.v. Ledelsen i brann- og redningstjenesten må ha et spesielt fokus på hovedstadsutfordringer og dette kan overskygge de utfordringene som foreligger i de mindre kommunene.

KOMMUNAL OG POLITISK PÅVIRKNING KNYTTET TIL DRIFT OG ORGANISERING AV BRANN- OG REDNINGSTJENESTEN

Alle tre alternativene innebærer at kommunene skal ha ansvar og drift av brann- og redningstjenesten. I alternativ 1 vil det være 22 samarbeidende kommuner i Akershus fylke, i tillegg kommer eventuelt Oslo kommune som en part. Formell organisering er ikke vurdert nærmere i rapporten, men de fleste kommuner har valgt IKS/KF med styre og representantskap. Alle kommunene vil ikke kunne inneha en representasjon i et slikt selskap. Det vil derfor variere i hvilken grad kommunene har påvirkning på driften og hvordan brann- og redningstjenesten skal utvikles for å ivareta lokale interesser. Alternativet anses mer tilpasset et statlig eierskap enn et kommunalt eierskap.

Alternativ 2 gir kommunene en mulighet til selv å finne naturlig samarbeidspartnere. Follo som region vil ha nok innbyggere til å dekke kriteriet på 100 000 innbyggere. Det er igangsatt et arbeid for å se på et samarbeid med 11 andre kommuner hvor det er sammenfallende interesser og utfordringer regionalt.

KOMPLEKS ORGANISASJON

Akershus fylke og Oslo er befolkningsrike områder hvor det er ventet en kraftig befolkningsvekst og næringsvekst. Som følge av dette har brann- og redningstjenesten den største konsentrasjon av heltidsansatte branntjenestemenn knyttet til beredskap og

brannforebyggende arbeid. Oppdragsmengden for brann- og redningstjenesten ligger svært høyt sammenlignet med landet for øvrig. Dette er ikke unormalt da de fleste hendelser er menneskeskapte. Mange av de utfordringene som tas opp i brannstudien som grunnlag for å endre er ikke relevant for Akershus med omegn.

Etter alternativ 1 vil antall ansatte utgjøre flere hundre. For å få et velfungerende brann- og redningstjeneste vil det som følge av dette få en lederstruktur med mange mellomledere. Organisasjonen anses å kunne bli kompleks hvor kommunens nærhet til ledelsen og mulighet for påvirkning vil bli begrenset av kompleksiteten i organisasjonen. Videre er det viktig å beholde nærheten til brann- og redningstjenestens ledelse i forbindelse med utarbeidelse av ROS analyser og ikke minst kommunens kriseledelse. Brann- og redningstjenesten i Norge har en lokal forankring i den enkelte kommune og har et godt omdømme lokalt. Det er viktig å ivareta denne nærheten. Erfaringer med større omstruktureringer både i politiet og helse viser at avstanden til kommunene blir større og at påvirkningsmulighetene blir mindre. Alternativ 2 ivaretar disse momentene i større grad enn i alternativ 1.

Den samfunnsøkonomiske analysen beskriver at kostnadsrammen vil være den samme for alle tre alternativer. Det knytter seg derimot noe tvil til om kommunenes kostnadsramme vil være den samme, da dette ikke er utredet nærmere for Akershus. Omstillingskostnadene kan ventes å bli store som følge av sentralisering av mange ansatte og at driftskostnadene kan øke ved en organisering etter alternativ 1 ved at det er nødvendig med blant annet et større mellomledernivå. Dette underbygges også i den samfunnsøkonomiske analysen.

Større enheter vil ha større potensialet for å utvikle og øke den faglige kvaliteten på tjenestene som brann- og redningstjenesten skal levere. Både alternativ 1 og 2 vurderes i den samfunnsøkonomiske analysen til å ivareta og styrke kompetansen og oppgaveløsningen.

KONKLUSJON

Alternativ 2 «Regionalisering av brann- og redningstjenesten» er samlet sett den beste løsningen for Folloregionen med hensyn til fleksibilitet, organisering og kommunalt eierskap.

Den samfunnsøkonomiske analysen viser at dette alternativet er det mest gunstige samfunnsøkonomisk med bl.a. lavest omstillingskostnader. Alternativet vurderes også til å sikre en god lokalforankring som igjen sikrer befolkningen en større grad av sikkerhet og trygghet. I tillegg vil dette gi bedre kompetanse, gjøre det lettere å rekruttere og beholde kompetanse samt mulighet for spesialisering.

Det vil bety mer robusthet og bedre utnyttelse av ressursene i regionen. Dette gir en bedre håndtering av større hendelser og en bedre samhandling med andre etater.

Nærhet til kommunen, ivaretagelse av utfordringer og risiko vektlegges også.

Alternativ 1 «Organisering etter fylker» anbefales ikke for denne regionen med bakgrunn i kompleks og stor organisasjonsstruktur, varierende utfordringer/risikobilde og kommunalt eierskap. Alternativet anses mer tilpasset et statlig eierskap enn et kommunalt eierskap.

Nordre Follo brannvesen IKS

4

Med bakgrunn i egne erfaringer med felles brannvesen vil vi ikke anbefale alternativ 3. Dette alternativet vil etter vår mening ikke gi et robust brannvesen med nok personell til å ivareta fremtidige utfordringer m.v.

For styret i Nordre Follo brannvesen IKS

Knut Arild Berg
Styreleder

For